

Praha 23. 7. 2007

28

Pohlavní nemoci v roce 2006

Venereal diseases in 2006

Souhrn

Tato aktuální informace přináší základní údaje o povinně hlášených pohlavních nemocech z Národního registru pohlavních nemocí v roce 2006. Počet nových případů syfilis se nadále snižoval (502 v roce 2006, 523 v roce 2005). Naopak incidence gonokokové infekce se v roce 2006 zvýšila (1082 případů v roce 2006, 859 v roce 2005). Incidence je analyzována z hlediska pohlavně-věkové struktury a podle regionálního rozložení.

Summary

This Topical Information brings basic data on venereal diseases compulsorily notified to the National Registry of Venereal Diseases in 2006. The number of newly notified cases of syphilis continued to drop in 2006 (502 in 2006, 523 in 2005). On the contrary, incidence of gonococcal infection has risen (1082 cases in 2006, 859 in 2005). Incidence is analysed by sex and age structure and by regional distribution.

V České republice mezi povinně hlášené nemoci přenášené převážně sexuálním způsobem patří syfilis (dg. A50-A53 dle Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize), gonokoková infekce (dg. A54 dle MKN-10), lymphogranuloma venereum (dg. A55 dle MKN-10) a ulcus molle (dg. A57 dle MKN-10). Poslední dvě jmenovaná onemocnění se v České republice od roku 1994 nevyskytla, tudíž následující text se bude týkat pouze syfilis a gonokokové infekce.

Syfilis

V roce 2006 bylo do Národního registru pohlavních nemocí nahlášeno 502 případů syfilis (tj. 4,9 případů na 100 tisíc obyvatel). V devadesátých letech počet nově hlášených případů syfilis narostl. Nárůst se zastavil v roce 2001. Od tohoto roku se incidence onemocnění syfilis snižuje a počet případů syfilis v roce 2006 byl nejnižší od roku 1995.

Z hlediska výskytu syfilis podle pohlaví je onemocnění rovnoměrně rozděleno mezi muže a ženy. V roce 2006 mezi osobami s nově zjištěným onemocněním syfilis mírně převažovali muži (278 případů u mužů, resp. 224 u žen; tj. 5,5 případů na 100 tis mužů, resp. 4,3 případů na 100 tis. žen). Nejvíce případů syfilis u mužů se vyskytlo ve věkové skupině mezi 30 a 34 lety (21 %). U žen je patrná koncentrace onemocnění syfilis v mladším věku. Téměř 40 % všech případů syfilis u žen bylo v roce 2006 diagnostikováno do věku 30 let, nejpočetněji se výskyt projevil u žen ve věku 25-29 let (18 %). V roce 2006 se vyskytl pouze jeden případ syfilis u dětí mladších 4 let. Naopak u nejstarších osob (věková skupina 65+) se již dlouhodobě hlásí přibližně desetina všech nových případů syfilis. V roce 2006 bylo diagnostikováno 61 případů syfilis u osob starších 65 let, což představuje 12,2 % z celkového počtu nahlášených onemocnění syfilis.

Z hlediska regionálního rozmístění je výskyt syfilis koncentrován do Ústeckého, Karlovarského kraje a do Hl. m. Prahy. Nejnižší incidence byla v roce 2006 zaznamenána u osob bydlících ve Zlínském a Pardubickém kraji.

Onemocnění syfilis je často hlášeno u cizinců, kteří pobývají na území ČR. Z celkového počtu zjištěných infekcí syfilis více než 31,9 % případů připadalo na cizince, přitom většina z nich pobývala na území ČR dlouhodobě. Zastoupení syfilis hlášených u cizinců je výrazně regionálně diferencováno. Krajská hygienická služba (KHS) v Jihomoravském kraji hlásila 73 % případů syfilis u cizinců, vysoký podíl cizinců mezi onemocněními syfilis byl zaznamenán také na KHS v Moravskoslezském kraji (54,1 %). Oblasti s vysokým výskytem syfilis jsou často regiony, kde jsou umístěna azylová zařízení apod. Vliv cizinců (zejména cizinců s pobytem v ČR) na nemocnost syfilis je průkazný a migrační toky cizinců z východní Evropy zřejmě budou také nadále ovlivňovat vývoj incidence syfilis na území České republiky, neboť země východní Evropy, pobaltské republiky a další země bývalého Sovětského svazu vykazují dlouhodobě vysoký výskyt syfilis.

Gonokoková infekce

Počet nově zjištěných případů gonokokové infekce (kapavky) v České republice dlouhodobě klesal. K nejvýraznějšímu poklesu došlo v první polovině devadesátých let, kdy počet hlášených případů kapavky klesl z více než sedmi tisíc a ustálil se na hodnotách okolo tisíce případů ročně. V roce 2006 incidence gonokokové infekce mírně vzrostla, bylo nahlášeno 1 082 případů, tj. 10,5 případů na 100 tis. obyvatel.

Infekce byla častěji zjištěna u mužů (766 případů, tj. incidence 15,3 případů na 100 tisíc mužů) než u žen (316 případů, tj. incidence 6,0 případů na 100 tisíc žen). Gonokoková infekce je ještě výrazněji než syfilis soustředěna do mladých věkových skupin. Zvláště u mladých žen se jedná o nebezpečné onemocnění, které může mít vliv na jejich reprodukční zdraví (potraty, předčasné porody, mimoděložní těhotenství a neplodnost). V roce 2006 více než 75 % případů kapavky u žen se vyskytlo do věku 30 let, přitom nejčastěji bylo onemocnění hlášeno mezi 20 a 24 lety (33 % z hlášených případů u žen). Nejpočetnější skupinu nahlášených nemocných mužů tvoří kategorie 25-29letých (29 % z hlášených případů u mužů).

Regionální rozložení incidence gonokokové infekce není rovnoměrné. Kraje Zlínský a Plzeňský měly nejnižší úroveň incidence (pod 3 případy na 100 tis. obyv.). Naopak hlavní město Praha (31,9 na 100 tis. obyv.) a Karlovarský kraj (16,4 na 100 tis. obyv.) výrazně převyšují průměrnou incidenci gonokokové infekce v České republice. Je to způsobeno koncentrací rizikových skupin obyvatelstva.

V roce 2006, stejně jako v předchozích pěti letech, zastoupení cizinců s gonokokovou infekcí v celkovém počtu hlášených případů nedosáhlo 10 % a bylo tedy výrazně nižší než podíl cizinců se syfilis. Mezinárodní srovnání ukazuje, že se Česká republika v úrovni incidence gonokokové infekce blíží spíše skupině západoevropských zemí s relativně nízkým výskytem kapavky. Naproti tomu země východní Evropy a státy bývalého Sovětského svazu vykazují několikanásobně vyšší výskyt kapavky.

Závěr

Registr pohlavních nemocí může poskytnout řadu dalších informací. Podrobná data jsou publikována v roční periodicitě v elektronické i knižní formě pod názvem „Pohlavní nemoci“. Publikace jsou dostupné na internetových stránkách www.uzis.cz.

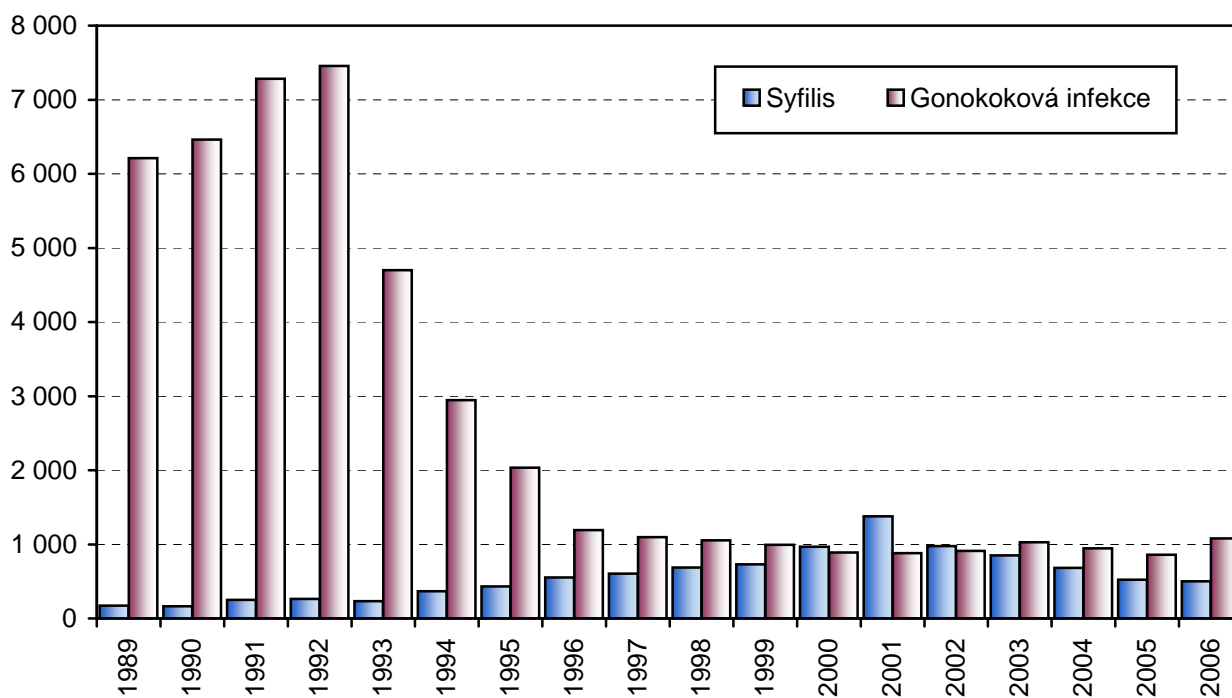
Některá základní data a vývojové řady nemocností na pohlavní choroby jsou zveřejněna pomocí aplikace Data Presentation System na webových stránkách ÚZIS ČR (<http://www.uzis.cz/cz/dps/uvod.html>).

Vypracovala: Mgr. Lenka Juříčková

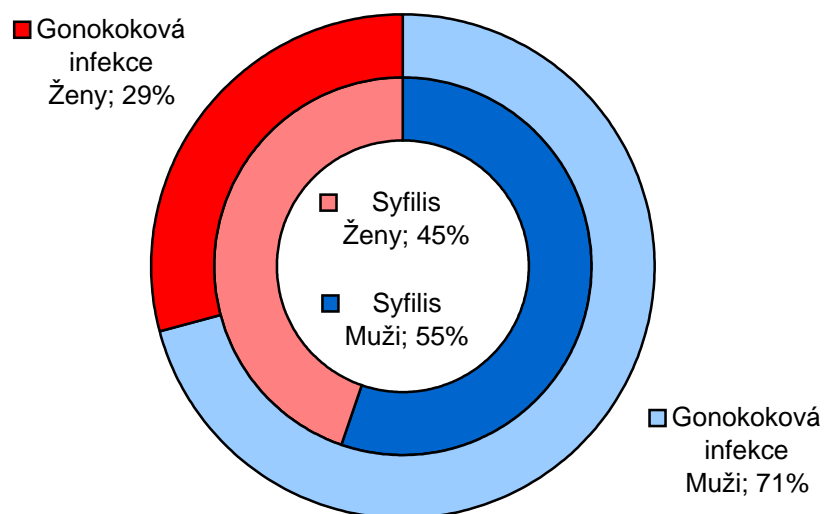
Vývoj počtu hlášených případů syfilis a gonokokové infekce (1989-2006, ČR)

Rok	Absolutní počet		Relativní počet (na 100 000 obyev.)	
	Syfilis	Gonokoková infekce	Syfilis	Gonokoková infekce
1990	164	6 463	1,6	62,4
1995	433	2 036	4,2	19,7
2000	967	888	9,4	8,6
2001	1 376	880	13,4	8,6
2002	976	911	9,6	8,9
2003	849	1 030	8,3	10,1
2004	684	947	6,7	9,3
2005	523	859	5,1	8,4
2006	502	1 082	4,9	10,5

Vývoj počtu hlášených případů syfilis a gonokokové infekce (1989-2006, ČR)

Struktura hlášených případů syfilis a gonokokové infekce podle pohlaví (2006, ČR)

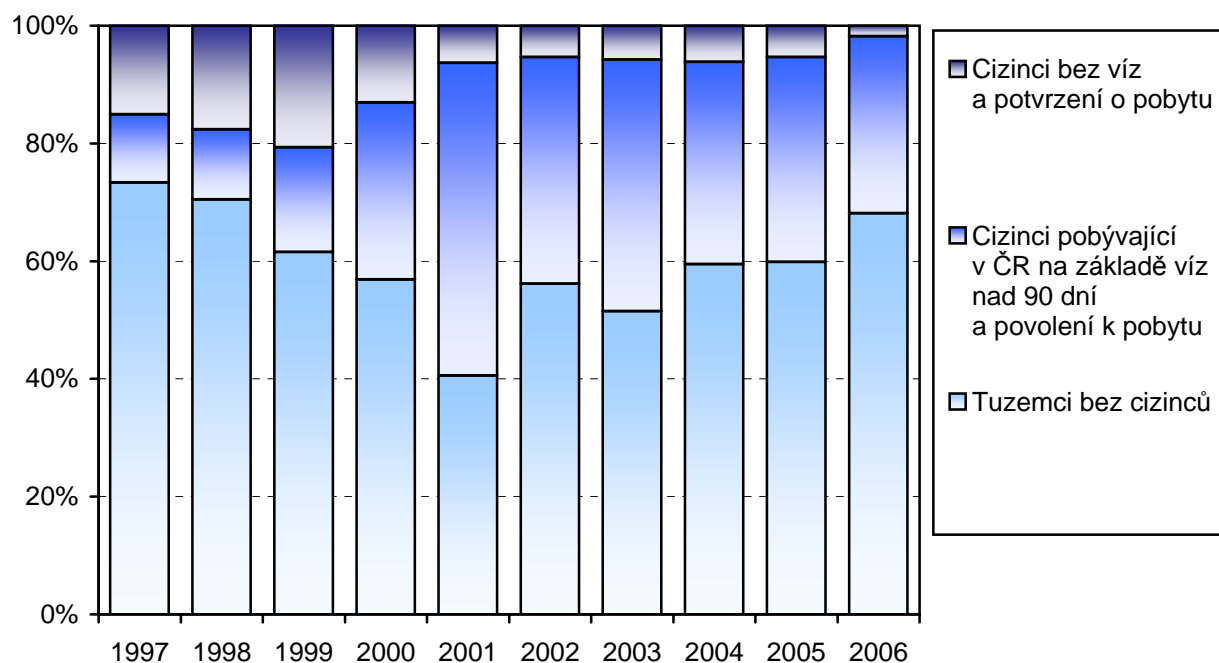

Hlášené případy syfilis a gonokokové infekce v krajích (2005-2006, ČR, na 100 000 obyvatel)

Území, kraj bydliště	2005		2006	
	Syfilis	Gonokoková infekce	Syfilis	Gonokoková infekce
Hl. m. Praha	7,0	28,1	8,6	31,9
Středočeský	3,4	8,5	3,4	8,1
Jihočeský	1,6	5,6	1,8	5,1
Plzeňský	4,0	3,5	3,6	2,5
Karlovarský	8,9	14,1	9,9	16,4
Ústecký	10,7	9,0	11,5	11,9
Liberecký	6,3	3,0	4,0	6,5
Královéhradecký	3,7	3,7	2,9	8,0
Pardubický	1,8	2,2	1,4	5,9
Vysočina	2,2	2,0	2,2	5,3
Jihomoravský	5,8	8,5	5,4	11,4
Olomoucký	1,7	3,9	2,5	5,5
Zlínský	1,0	1,7	1,0	1,9
Moravskoslezský	6,0	5,3	4,8	8,0
ČR ¹⁾	5,1	8,4	4,9	10,5

¹⁾ V ČR celkem jsou započítáni bezdomovci a cizinci s krátkodobým pobytem

Hlášená onemocnění syfilis u cizinců (1997-2006, ČR)

Hlášená onemocnění pohlavními nemocemi u cizinců (1997-2006, ČR)

Rok	Cizinci pobývající v ČR na základě víz nad 90 dní a povolení k pobytu		Cizinci bez víz a potvrzení o pobytu		Cizinci celkem	
	Syfilis	Gonokoková inf.	Syfilis	Gonokoková inf.	Syfilis	Gonokoková inf.
	A50-A53	A54	A50-A53	A54	A50-A53	A54
1997	70	62	91	49	161	111
1998	82	57	121	56	203	113
1999	130	61	151	37	281	98
2000	291	57	126	23	417	80
2001	731	81	87	10	818	91
2002	376	62	52	7	428	69
2003	363	71	49	14	412	85
2004	235	68	42	16	277	84
2005	182	74	28	7	210	81
2006	151	79	9	11	160	90